

Barnehagens formål og forutsetninger – Hva styrer utviklingen og hvilke muligheter finnes?

Christian@Eidevald.se

Nuläge

Många känner sig stressade över att inte räcka till

- Försöker arbeta mot läroplanens 51 riktlinjer och 33 målområden, i dialog med varje barn, varje dag i många olika situationer
- Andelen (och antalet) barn som går i förskola ökar

Nuläge

Varje revidering av läroplanen har utökat uppdraget, samtidigt som förutsättningarna förändrats

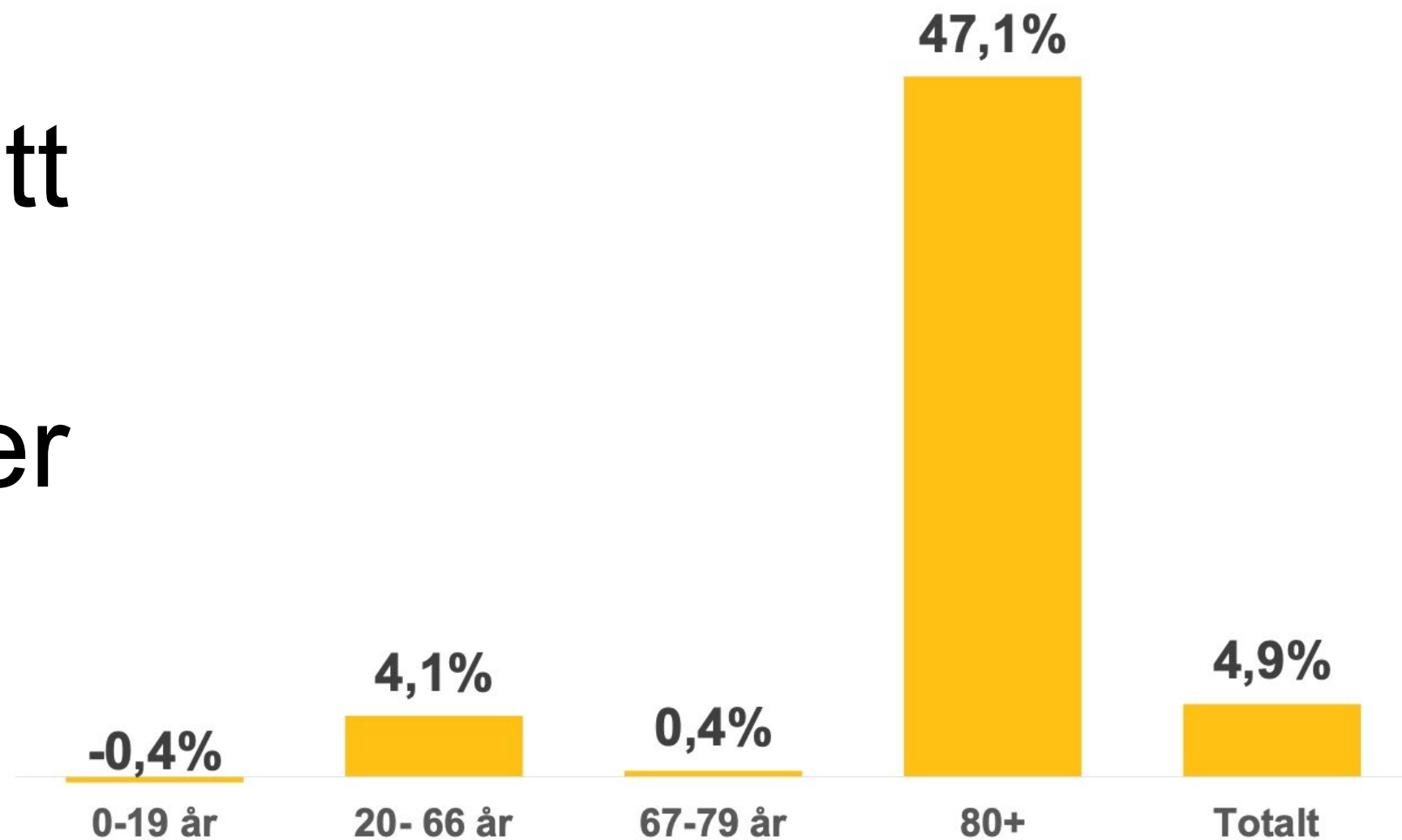
- Nytt uppdrag
- Nya roller och ansvar
- Barn går längre dagar, svårare att få tid för planering/analys
- Svårare att rekrytera utbildade barnskötare och förskollärare

Nuläge

Ökad boendesegregation → Leder till ökat utanförskap

- Just nu många politiska förslag som involverar förskola – för att lösa en samhällsutmaning ... som samtidigt drabbar förskolan

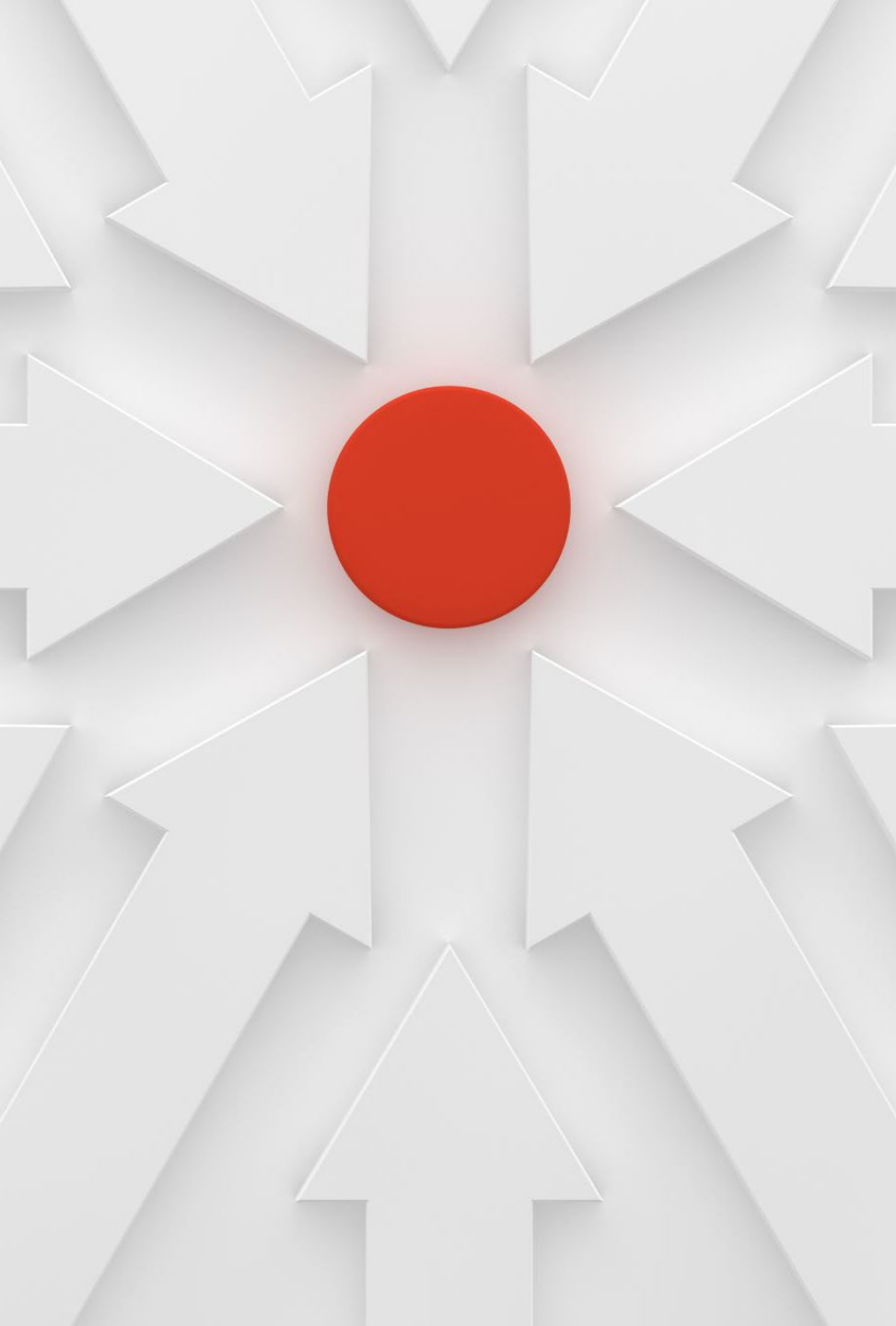
Färre
kommer att
behöva
försörja fler

**Förskollärare och
barnskötare**

Färre kommer
ansvara för kvalitet
och undervisning

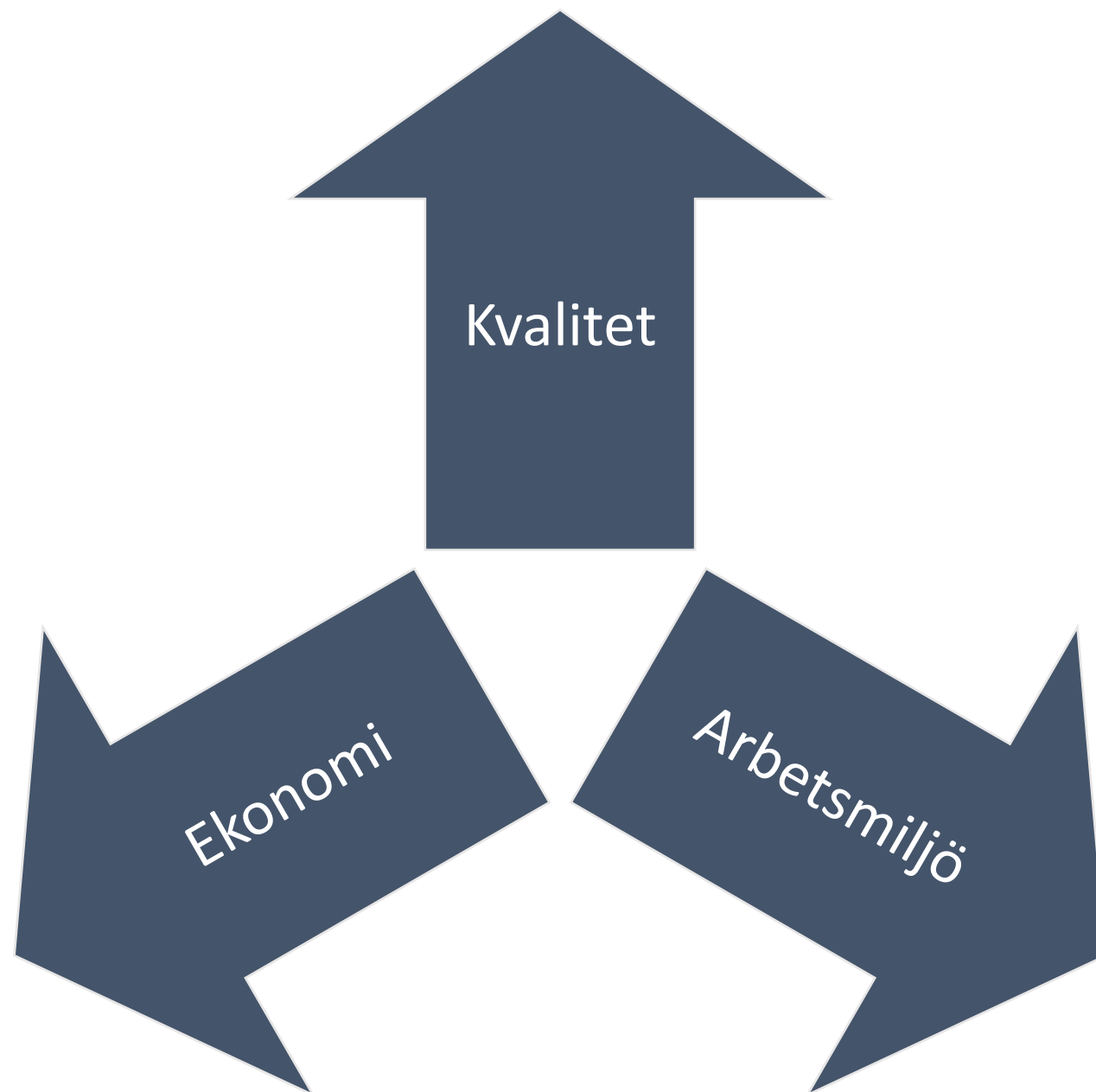
Kräver utvecklade
organisationer,
arbetsmetoder och
nya rekryterings-
grupper

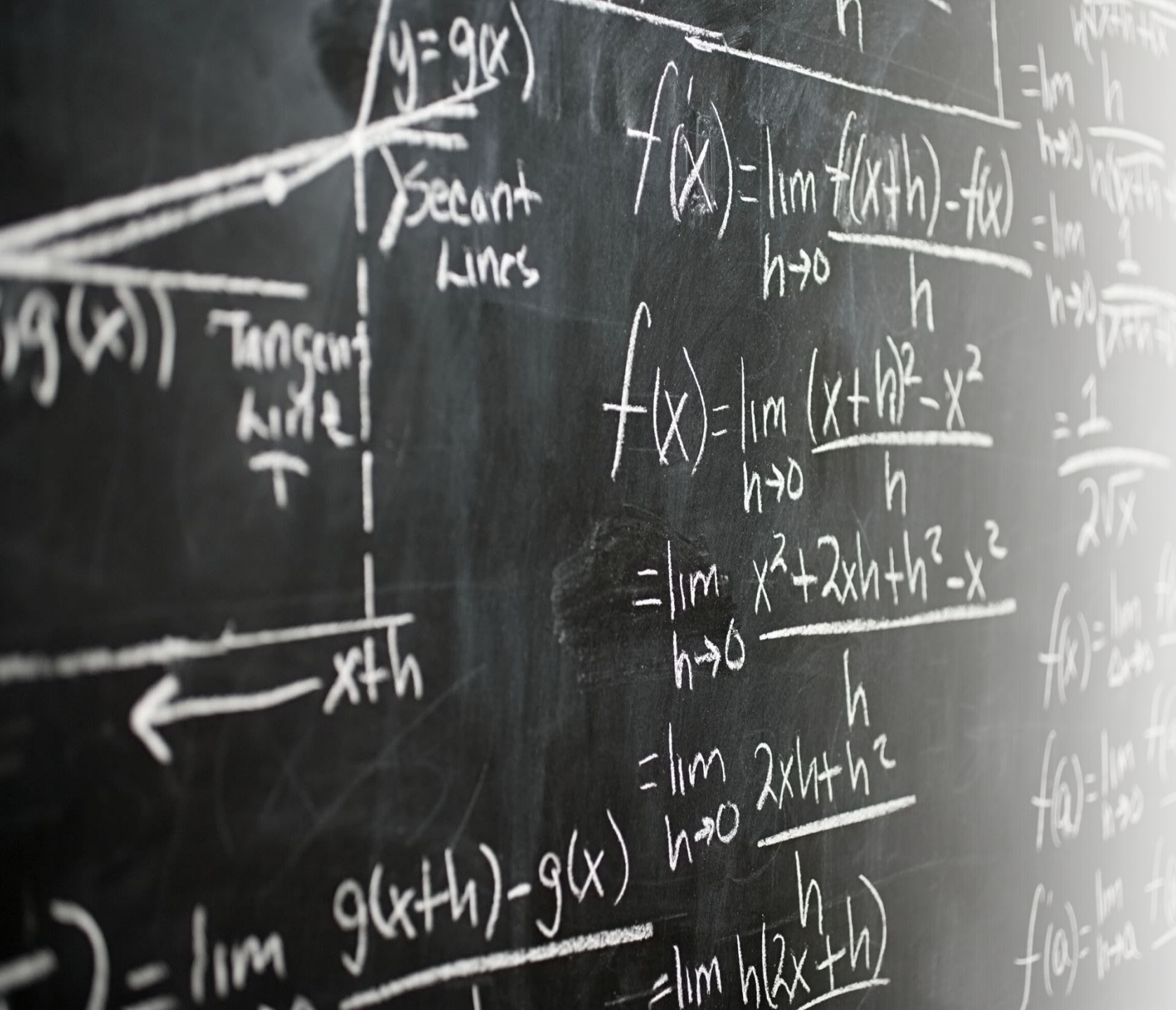

Ökad komplexitet ...

... Leder till:

- Ökade målkonflikter (att arbeta utifrån *ett* mål är enkelt)

Det finns
inga enkla
system som
löser
komplexa
problem

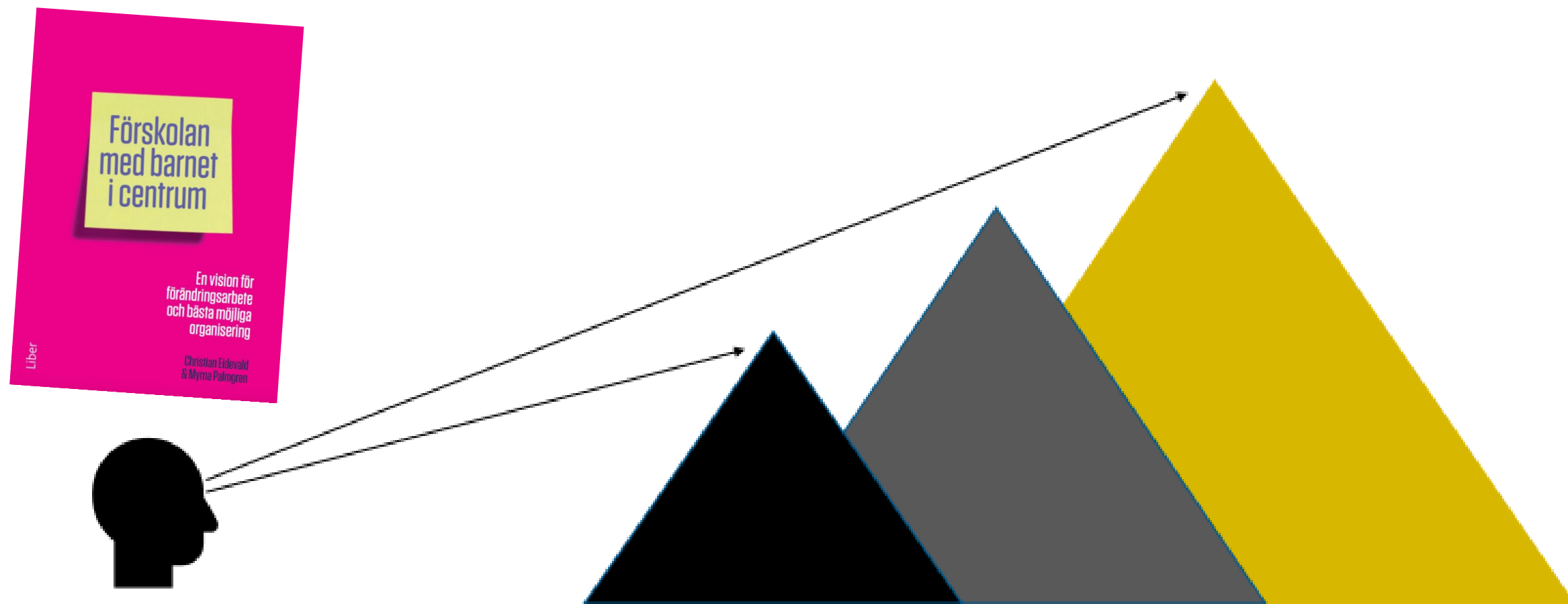

När det uppstår målkonflikter behövs styrning

Risker/möjligheter med mål- och resultatstyrning?

- Hög måluppfyllelse i:
 - Alla pedagoger deltar i en beslutad kompetensutveckling
 - Alla arbetslag arbetar med en vald metod
 - Budget i balans
 - Rättssäkra placeringar av barn
 - Tillgång till planeringstid och utbildade pedagoger
 - Ökad likvärdighet
- Låg måluppfyllelse i:
 - Uppdraget (som det ges i läroplanen)
 - Kvalitet

En närsynt bergsklättrare

Sustainable shared thinking

Longitudinell studie
“Effective Provision of
PreSchool Education” –
följde progressionen hos
över 3000 barn (England)

Några interaktioner visade sig ha
gott resultat för utbildningens mål
och ledde till en interaktion som
definierades som gemensamt
hållbart tänkande, särskilt några
dialoger mellan lärare och barn

Jag utvecklar metoden
för att kunna användas
ävenför de yngsta
barnen

Dokumentation av undervisning (hur gör förskollärare)

- **A curriculum content in teaching** (målriktat arbete): Vuxna stödjer barns utveckling och lärande att bli aktiva samhällsmedborgare.
 - Utifrån läroplanen: Planering av introduktion av material och aktiviteter, instruktioner (verbala frågor eller kroppssignaler), berättande genom dialoger/kroppen, introducering av nya begrepp, demonstrera känslor etcetera.
- **Pedagogic:** Vuxna engagerar sig i och svarar mot barnens behov och intressen
 - Skapar relationer
 - Utmanar barnen med något nytt

Analys av (dokumentation av)

- **Intersubjektivitet:** förkroppsligat deltagande som skapar mening.
 - Dokumentation av uppmärksamhet när barnen har roligt och vad som väcker förundran och nyfikenhet (skrattar, klappar i händerna, vänder sig mot kamrater, stannat länge i en aktivitet etc.)
- **Alteritet:** Förändringar i samspelet som för in något nytt – som tillfälligt ändrar förutsättningar för intersubjektiviteten (delat fokus)
 - Riskerar att bryta intersubjektiviteten, men
 - skapar också förutsättningar för expanderat lärande

Interaktion i dokumentation

Med hjälp av ett tyg kunde vi gömma oss. 'Borta!' sa några barn, för att sedan titta fram. 'Tittut!' sa pedagogen. Barnen skrattade och klappade händerna. Vi gjorde leken om och om igen och turades om att gömma oss och att gömma varandra. Vi pedagoger såg att intresset för tittut smittade av sig bland barnen och det blev till en lek där många kunde mötas, i många olika rum och aktiviteter.

När vi tog fram färger och erbjöd olika material blev det en naturlig mötesplats där barnen kunde dela upplevelser och utforska, på egen hand och med varandra. Tillsammans ser vi hur färger täcker pappersytan mer och mer. Många kompisar samlades och gjorde samma som sina kompisar. Delade skratt och utforskade. Barnen kan länge stå med varandra och förundras över både konsistens och de olika förändringarna som sker.

Med hjälp av toarullar och små kartongbitar introducerade vi tekniken att fästa och bygga med lim. Vi provar limmet och dess funktion att sätta ihop och barnen uppmärksammade fort att limmet stelnar och fastnar både på olika material och på deras egna händer.

Med limmet som hjälpmedel blev ett gemensamt bygge större och större, och till något som vi ansvarade för tillsammans. Limbordet blev en central punkt i miljön och små konstruktioner växte fram över hela bordet. Barnen undersökte toarullarna, dess håligheter och plattornas storlek nyfiket.

Kvalitet i undervisningen – handlar då om

- Hur väl den pedagogiska miljön, barnens tankar, intresse och behov, tillsammans med kunskap från forskning, tas om hand, utmanas (utifrån läroplanens målområden) och transformeras i ett **lyssnande** / en **responsivitet**
- **Är det möjligt att i dokumentation beskriva barnens respons på det vi gör?** (inte beskriva vad vi gör i undervisningen)
 - ... för att dokumentera hur barnens intresse och nyfikenhet leder undervisningens riktning

Barns inflytande och delaktighet är avgörande

- Barns om inte upplever att de är en del i en helhet tappar tron på att de kan påverka. Både sin egen situation och samhällets utveckling.
- Det leder till en känsla av utanförskap
 - innebär risk för låg motivation för lärande och samspel med andra, liksom att engagera sig för en bättre framtid (svaga kunskapsresultat / gängkriminalitet / arbetslöshet / ohälsa).

Flaskhalsteorin

- Nyckelkompetenser som behövs för specifika aktiviteter
- Avlasta dessa så att de kan arbeta med det de behövs som mest för

**Med barnet
i centrum**

Vad behöver
dokumenteras?

